

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 37/2018-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Transeuropa, s. r. o., Štrková 4, Žilina, zastúpenej advokátkou Mgr. Soňou Grošaftovou, Hodžova 13, Žilina, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „*postupom a konaním Daňového úradu Žilina*“ a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Transeuropa, s. r. o. **o d m i e t a** pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Transeuropa, s. r. o., Štrková 4, Žilina (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) „*postupom a konaním Daňového úradu Žilina*“.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka ako daňový subjekt podala 11. septembra 2011 za zdaňovacie obdobie august 2011 riadne daňové priznanie, v ktorom v riadku 30 uviedla nadmerný odpočet vo výške 100 165,01 €. Na základe podaného daňového priznania a uplatnenia si nadmerného odpočtu pristúpil Daňový úrad Žilina (ďalej len „daňový úrad“) ako správca dane k začatiu výkonu daňovej kontroly na zistenie oprávnenosti nároku na vrátenie nadmerného odpočtu. Na podklade vykonanej daňovej kontroly daňový úrad vydal rozhodnutie č. 9501401/5/3462088/2014 z 15. júla 2014, ktorým nepriznal daňovému subjektu nadmerný odpočet za zdaňovacie obdobie august 2011 a vyrubil mu daň v sume 953,99 €. Proti uvedenému rozhodnutiu daňového úradu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodlo Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“) rozhodnutím č. 1100308/1/457838/2014 z 15. októbra 2014 tak, že rozhodnutie daňového úradu potvrdilo. Sťažovateľka podala proti uvedenému rozhodnutiu finančného riaditeľstva žalobu o preskúmanie jeho zákonnosti. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 20 S 155/2014-60 z 13. októbra 2015 predmetnú žalobu zamietol. O odvolaní sťažovateľky proti uvedenému rozsudku krajského súdu rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom sp. zn. 6 Sžf 86/2015 z 27. septembra 2017, ktorým bol rozsudok krajského súdu potvrdený.

3. Sťažovateľka v sťažnosti poukázala na to, že *„celý proces dokazovania správcu dane vykazuje jednak procesné vady (nevykonanie navrhnutých dôkazov, vykonanie dôkazov v rozpore so zákonom - vypočutie svedka bez prítomnosti daňového subjektu, neoboznámenie daňového subjektu s dôkazmi, ktoré tvoria právny podklad pre vyslovenie skutkového stavu záveru obsiahnutého v rozhodnutí) a súčasne vady logické. Konanie správcu dane a je zaťažené takými vadami logickými, ktoré spočívajú v nesprávnom myšlienkovom procese dokazovania a hodnotenia jednotlivých dôkazov v nadväznosti na nedostatočne zistený skutkový stav.“*

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal tento nález:
„1. Základné právo sťažovateľa spoločnosť Transeuropa, s. r. o., garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo postupom a konaním Daňového úradu Žilina porušené.“

2. *Daňový úrad v Žiline je povinný uhradiť sťažovateľovi spoločnosti Transeuropa, s.r.o. trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu Mgr. Soňa Grošaftová, advokátka, so sídlom Hodžova 13, 010 01 Žilina, zapísaná v zozname advokátov vedeného SAK pod č. 3257, bankové spojenie: Slovenská sporiteľňa, a.s., č. účtu: 0421037602/0900.*“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1

zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

8. Sťažovateľka, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, v petite svojej sťažnosti označila za porušovateľa svojho práva daňový úrad, avšak bez toho, aby namietaný postup tohto orgánu bližšie označila. V petite sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný, absentuje akákoľvek spisová značka, príp. iná identifikácia namietaného postupu. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej text uvedený mimo petitu sa pokladá za súčasť odôvodnenia sťažnosti, ktoré však nemôže doplniť petit (I. ÚS 316/09, I. ÚS 8/2011, II. ÚS 103/08, II. ÚS 154/09, III. ÚS 235/05, IV. ÚS 174/2011).

9. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že v petite je ako porušovateľ základného práva uvedený daňový úrad, pričom na prvej strane sťažnosti je ako porušovateľ základného práva označený najvyšší súd, z čoho vyplýva, že petit v tomto nekorešponduje s uvedenou časťou sťažnosti.

10. Ústavný súd pripomína, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasledujúcich zákona o ústavnom súde). V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd je potom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Osobitne to platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom (III. ÚS 334/09).

11. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

12. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb.

13. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

14. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, zohľadniac aj to, že sťažovateľka je zastúpená advokátom, ústavný súd odmietol jej sťažnosť pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

15. Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že vzhľadom na označenie daňového úradu ako porušovateľa základného práva sťažovateľky v petite sťažnosti, s poukazom na ostatný obsah sťažnosti, by bolo možné sťažnosť odmietnuť aj pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

16. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity.

17. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

18. Z uvedeného vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Z odôvodnenia sťažnosti možno vyvodit', že výsledkom namietaného postupu daňového úradu je jeho rozhodnutie č. 9501401/5/3462088/2014 z 15. júla 2014. Proti uvedenému rozhodnutiu sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodlo finančné riaditeľstvo. Následne bolo toto rozhodnutie finančného riaditeľstva zo strany sťažovateľky napadnuté žalobou o preskúmanie jeho zákonnosti, o ktorej rozhodoval krajský súd a o odvolaní sťažovateľky proti rozhodnutiu krajského súdu zase najvyšší súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemal by ani právomoc preskúmať v petite namietaný postup daňového úradu, keďže tento má právomoc preskúmať na základe odvolania finančné riaditeľstvo, čo sa aj stalo. Následne bola využitá aj možnosť preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2018